

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

PL ISSN 0023-5903

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik XCIV

Nr 4

WARSZAWA 1988

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Założony przez Xawerego Liskego
w 1887 roku

ROCZNIK XCIV
1987

4

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA – POZNAŃ 1988

KOMITET REDAKCYJNY

Jacek Banaszekiewicz (sekretarz), Witold Biegański, Andrzej Brożek, Adam Galos, Antoni Gąsiorowski, Stanisław Gierszewski, Aleksander Gieysztor, Tadeusz Jędruszek (przewodniczący), Irena Koberdowa, Czesław Madajczyk, Jerzy Maternicki, Jerzy Michalski (redaktor), Edward Potkowski, Emanuel Rostworowski, Henryk Samsonowicz, Monika Senkowska-Gluck (zastępca redaktora), Andrzej Skrzypek (zastępca redaktora), Witold Stankiewicz, Jacek Staszewski, Józef R. Szaflik, Tomasz Szarota, Jerzy Topolski, Lech Trzeciakowski, Witold Tyloch, Jan Wimmer, Aleksandra Witkowska, Marian Wojciechowski

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
00-272 Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 3242+128 egzemplarzy. Arkuszy wyd. 22,75. Arkuszy druk. 15,025+
+wkładka. Papier druk. sat. kl. V, 70 g. Oddano do składania w grudniu
1987 r. Podpisano do druku i druk ukończono w sierpniu 1988 r.
Zam. nr 566/3. Z-12/359. Cena zł 220,—

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

СОДЕРЖАНИЕ

Яцек Банашкевич — Копье и знамя. О церемониале открытия сражения в связи с чудом нагельской кампании Болеслава Кшивоустого. Источники и историография	3
Анджей Вольтановски — Черная легенда смерти примаса Понятовского. Источники и историография	25
Станислав Янковски — Оперативные группы Экономического комитета Совета министров и Министерства промышленности	63
Марек К. Каминьски — Британский взгляд относительно попыток сближения между правительством в Варшаве и французскими властями (1946 - 1947)	95

ОБЗОР — ПОЛЕМИКИ — ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Малгожата Вильска — Численность королевского двора Казимежа Ягеллончика в свете опубликованных счетов	111
Тадеуш Цегельски — Просветительный абсолютизм: историческая действительность или исторический фантом?	119
Ян Кульнянин — Общественная и опекунская деятельность польского правительства на эмиграции в 1939 - 1944 гг.	133

СТАТЬИ ДЛЯ РЕЦЕНЗИИ ИЛИ РЕЦЕНЗИИ

Яцек С. Матушевски — О привилегиях солтысов (старшин) в XIII и XIV веках (Замечания ксёндза Станислава Вибровского на полях издания документов Гнезненских архиепископов)	155
Хроника	225
In memoriam	239

TABLE DES MATIÈRES

Jacek Banaszkiewicz — Les lances et le drapeau. Le rite du commencement de la bataille lié au miracle de la campagne de Nakielsk menée par Boleslas Bouche-Torse	3
Andrzej Woltanowski — La légende noire de la mort du primat Ponia-towski. Sources et historiographie	25
Stanisław Jankowski — Les groupes opérationnels du Comité économique du Conseil des Ministres et du Ministère de l'Industrie	63
Marek K. Kamiński — L'attitude britannique envers les tentatives de rap-prochement entre le gouvernement de Varsovie et les autorités françaises (1946 - 1947)	95

REVUES — POLÉMIQUES — PROPOSITIONS

Małgorzata Wilska — L'importance de la cour de Casimir Jagellon à la lu-mière des factures publiées.	111
Tadeusz Cegielski — L'absolutisme éclairé: réalité historique ou fantôme historiographique?	119
Jan Kulnianiń — L'activité sociale et de tutelle déployée par le gouver-nement polonais émigré en 1939-1944	133

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Jacek S. Matuszewski — Les privilèges des maires de villages aux XIII ^e et XIV ^e s. (Observations en marge des documents des archevêques de Gniezno publiés par l'abbé Stanisław Librowski)	155
Chronique	225
In memoriam	239

SPIS TREŚCI

Jacek Banaszkiewicz — Włócznia i chorągiew. O rycie otwierania bitwy w związku z cudem kampanii nakielskiej Bolesława Krzywoustego.	3
Andrzej Woltanowski — Czarna legenda śmierci prymasa Poniatowskiego. Źródła i historiografia	25
Stanisław Jankowski — Grupy Operacyjne Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów i Ministerstwa Przemysłu (1944-1945)	63
Marek Kazimierz Kamiński — Stanowisko brytyjskie wobec prób zbliżenia między rządem w Warszawie a władzami francuskimi (1946-1947).	95

PRZEGLĄDY — POLEMIKI — PROPOZYCJE

Małgorzata Wilska — Liczebność dworu Kazimierza Jagiellończyka w świetle opublikowanych rachunków	111
Jan Kulnianin — Działalność społeczna i opiekuńcza Rządu RP na emigracji w latach 1939-1944	133
Tadeusz Cegielski — Absolutyzm oświecony: rzeczywistość historyczna czy historiograficzny fantom?	119

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Jacek S. Matuszewski — O przywilejach sołtysich XIII i XIV w. (Uwagi na marginesie edycji dokumentów arcybiskupów gnieźnieńskich przez ks. Stanisława Librowskiego).	155
--	-----

*

A. Angenendt, Kaiserherrschaft und Königstaufe. Kaiser, Könige und Päpste als geistliche Patrone in der abendländischen Missionsgeschichte, Arbeiten zur Frühmittelalterforschung — Gerard Labuda	171
L. Pełka, Polska demonologia ludowa — Krzysztof Bracha	173
Mentalitäten im Mittelalter. Methodische und inhaltliche Probleme. — Jerzy Strzelczyk	177
J. M. Piskorski, Miasta Księstwa Szczecińskiego do połowy XIV wieku — Henryk Samsonowicz	182
A. Manikowski, Społeczeństwo elitarniej konsumpcji — Andrzej Wyczański, J. H. Elliot, Richelieu and Olivares — Zbigniew Wójcik	185
Korespondencja Macieja Kazimierza Sarbiewskiego ze Stanisławem Łubieńskim, oprac. J. Starnawski — Janusz Tazbir	195
A. Abramski, Sądownictwo podczas konfederacji w Polsce (1672-1793) — Wojciech Kriegseisen	196

M. Kosman, Litewska Jednota Ewangelicko-Reformowana od połowy XVII w. do 1939 r. — Wojciech Kriegseisen	199
G. de Bertier de Sauvigny, La France et les Français vus par les voyageurs américains 1814 - 1848 — Monika Senkowska-Gluck	203
R. Mroziewicz, Dyplomacja USA wobec Ameryki Centralnej (1822 - 1850) — Marian M. Drozdowski	205
J. Borzyszkowski, Inteligencja polska w Prusach Zachodnich 1848 - 1920 — Witold Molik	208
A. M. Brzeziński, Dyplomacja francuska wobec Konferencji Rozbrojeniowej w Genewie (2 II 1932 - 31 V 1937) — Wojciech Materski	211
A. Mania, Polityka Stanów Zjednoczonych wobec Związku Radzieckiego w latach 1933 - 1941 — Andrzej Skrzypek	215
W. M. Colbern, Polska. Styczeń — sierpień 1929. Analizy i prognozy, oprac. B. Grzeloński — Wojciech Rojek	218
M. Tomczak, Terroryzm w RFN i w Berlinie Zachodnim. Źródła, strategia i konsekwencje działalności terrorystycznych ugrupowań skrajnej lewicy — Tomasz R. Aleksandrowicz.	222

KRONIKA

Sesja naukowa — „Dzieje (Górnej) Wisły” — Marek Wilczyński	225
IV ogólnopolska konferencja „Środowiska historyczne Drugiej Rzeczypospolitej” — Arkadiusz Kołodziejczyk.	226
VII Międzynarodowy Kongres Oświecenia — Zofia Libiszowska	228
„Polonia na tle innych grup etnicznych w Kanadzie” — Oleg Łatyszonek.	230
Wokół stulecia Polskiego Towarzystwa Historycznego — Monika Senkowska-Gluck	231
Jubileusz Profesora Janusza Tazbira — Andrzej Karpiński	235
Jubileusz stulecia „Kwartalnika Historycznego” — Krystyna Dąbrowska.	236

IN MEMORIAM

Stanisław Michalkiewicz (4 III 1925 - 7 XII 1985) — Ryszard Kaczmarek, Franciszek Serafin	239
Nikołaj Nikołajewicz Ułaszczyk (1 II 1906 - 1986) — Tadeusz Wasilewski.	240
Eligiusz Kozłowski (29 XI 1924 - 14 II 1987) — Marian Zgórnjak	241

LISTY DO REDAKCJI

Uwagi do artykułu prof. T. Jędruszczaka pt. „Historiografia polska dziejów II Rzeczypospolitej” — Henryk Jabłoński	245
--	-----

Cena zł 220,—

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Prenumeratę na kraj przyjmują i informacji o cenach udzielają urzędy pocztowe i doręczyciele na wsi oraz Oddział RSW „Prasa—Książka—Ruch” w miastach.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa—Książka—Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO BP XV Oddział w Warszawie Nr 1658-201045-139-11. Wysyłka za granicę pocztą zwykłą jest droższa od prenumeraty krajowej o 50% dla zleceniodawców indywidualnych i o 100% dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Warunki prenumeraty

- do dnia 10 listopada na I półrocze roku następnego i na cały rok następny,
- do dnia 1 czerwca na II półrocze roku bieżącego.

Bieżące i archiwalne numery można nabyć lub zamówić we Wzorcowni Ośrodka Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN, Pałac Kultury i Nauki, 00-901 Warszawa.

Subscription orders for all the magazines published in Poland available through the local press distributors or directly

through the

Foreign Trade Enterprise

ARS POLONA

00-068 Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7. Poland

Our bankers:
BANK HANDLOWY WARSZAWA S.A.

Indeks 36310